

Reforme cu jumătate de măsură? Circa jumătate din acțiunile prevăzute de Foaia de parcurs privind agenda de reforme prioritare au fost realizate

1 02 2018

Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT” și Centrul de Resurse Juridice din Moldova, cu suportul USAID, au finalizat procesul de monitorizare a implementării Foii de parcurs a reformelor prioritare a Guvernului și Parlamentului pentru perioada iulie - 31 decembrie 2017. Experții au monitorizat implementarea acțiunilor asumate de guvernare în două domenii de bază: (i) dezvoltarea bunei guvernări și a statului de drept, cu accent pe reforma administrației publice, justiție și combaterea corupției; și drepturile și libertățile fundamentale; și (ii) dezvoltarea economică și asigurarea unei economii de piață funcționale, cu accent pe guvernarea sectorului financiar-bancar; climatul investițional și mediul de afaceri; agricultura și siguranța alimentelor; educația, cultura, știința; și programele sociale.

Rezultatele monitorizării indică faptul că circa jumătate din acțiunile prevăzute de Foaia de parcurs a reformelor prioritare au fost realizate, cu un nivel de realizare de 55%: din cele 51 de acțiuni, doar 28 au fost realizate. Totodată, 10 din acțiunile realizate au fost apreciate drept „realizate cu rezerve”, cauzele variind de la nerespectarea întocmai a procesului de transparență decizională până la aspecte de conținut care necesită îmbunătățiri substanțiale sau măsuri suplimentare necesare pentru a asigura durabilitatea reformelor inițiate. În același timp, 22 de acțiuni, sau 43% din total, au fost inițiate, dar nefinalizate. Motivele principale ale depășirii termenelor-limită țin de stabilirea unor ținte calendaristice prea ambițioase, precum și efectele reformei Guvernului care a afectat temporar ritmul reformelor în general și a implementării măsurilor stabilite în Foaia de parcurs în particular.

Cel mai înalt nivel de realizare este estimat pentru domeniul „Guvernarea în sectorul financiar-bancar”. Astfel, din cele 8 acțiuni prevăzute în domeniul „Guvernarea în sectorul financiar-bancar”, 6 acțiuni au fost realizate fără rezerve, 1 - realizată cu rezerve și 1 - inițiată, dar nefinalizată. Un nivel atât de sporit de implementare este rezultatul orientării pro-active a instituțiilor din acest sector (în special BNM), inclusiv în contextul angajamentelor asumate prin Memorandumul cu FMI. La polul opus, domeniul „Justiție și combaterea corupției” a înregistrat cele mai modeste progrese, 9 acțiuni din cele 10 planificate fiind inițiate dar nefinalizate. Cauzele țin de capacitățile instituționale reduse, voința politică slabă și termeni de implementare prea ambițioși. Poate fi remarcat și domeniul „Reforma administrației publice”, unde din cele 6 acțiuni planificate, 5 au fost realizate, însă cu rezerve. Principala cauză este că reforma respectivă, deși este implementată cu ritm relativ sporit, nu are la bază analize funcționale și date empirice, fiind astfel percepută mai curând ca o reformă politică.

În linii generale, experții și-au exprimat îngrijorarea față de recurgerea la foi de parcurs în calitate de documente de planificare și instrumente de impulsie a reformelor. Îngrijorarea este că Foaia de parcurs nu dispune de indicatori de performanță și nu prevede alocarea resurselor financiare pentru implementarea acesteia. În plus, documentul prevede acțiuni urgente, care necesită a fi implementate pe termen scurt, fără a face referințe la strategiile de dezvoltare la nivel de sector deja adoptate, fapt ce poate submina implementarea acestora. În același timp, prin includerea în Foaia de parcurs a unor acțiuni din planurile de acțiuni sectoriale deja existente, însă cu indicarea

unor termene de realizare diferite, se creează confuzii la nivelul instituțiilor implementatoare. Astfel, apelarea frecventă la Foiile de parcurs pentru a impulsiona implementarea anumitor reforme indică fie asupra unui management defecutos în instituțiile publice, fie asupra unei voințe politice slabe, care se mobilizează doar sub influența unor factori externi. Expertii recomandă renunțarea sau recurgerea la asemenea foi de parcurs doar în situații excepționale. Autoritățile publice ar trebui să urmeze procesul decizional de elaborare, adoptare și implementare efectivă a documentelor de politici publice.

Înregistrarea video a evenimentului este disponibilă mai jos:

(RO) Raport final de monitorizare a implementării Foii de parcurs privind agenda de reforme prioritare.

(EN) Raport final de monitorizare a implementării Foii de parcurs privind agenda de reforme prioritare.

(RU) Raport final de monitorizare a implementării Foii de parcurs privind agenda de reforme prioritare.